

СВОБОДА СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX ЧИСЛО 133. ДЖЕРСІ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 11-го ЧЕРВНЯ, 1921. VOL. XXIX. No. 133. JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, JUNE 11, 1921. THREE CENTS

ПРОПОНУЮТЬ ЗМІНУ ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНА

ХОЧУТЬ ЗАРАДТИ ХИБАМ, ЯКІ ПОКАЗАЛИСЯ В ПЕРШІЙ ТИЖНІ.

ВАШІНГТОН, 9. червня. — Конгресмен Джансон з Вашингтону, представле комітету для справ імміграції в палаті посилає, він резолюцію, котра зміряє до поправи тих хиб імміграційного закону, котрі показалися зараз в першій тижні по його введено в життя.

Пропонує він, щоби в законопроекті Длінггема завести таку зміну, щоби викнути з неї постанову, обмежуючу число нових іммігрантів, маючих право прихити до Злучених Держав на місяць. Пісяя пропозиції Джансона кожний край на будуче не мавби бути звязаний ні обмежень щодо числа іммігрантів, управнених до приїзду на місяць, коби лише на рік їх приїхало тільки, як постановяє закон. Кожний край буде мав право вислати дозволене на рік число іммігрантів хочби зараз в першій місяці.

СЛІДСТВО НАД ЗАПОМОГОВОЮ АКЦІЄЮ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

ВАШІНГТОН, 9. червня. — Сенат ухвалив нині розкрити слідство над усіма урядовими діяльностями, змірюючими до однієї та повороту домів окарічальних американських жовнірів з великої війни. Резолюцію пропонує сенатор Волш з Мессачузетс, а слідством має зайнятися комітет з п'ятьох сенаторів.

ЮНІОН ДОМАГАЮТЬСЯ УСУНЕННЯ ГОМПЕРСА.

НЮ ЙОРК, 9. червня. Ряд бесідників, промовляючих на зборах Айрсько-Американської Робітничої Ліги, що відбулися нині в Лейбор Темпл, домагалися заведення поважних змін в організації Американської Федерації Праці та усунення Гомперса, її дотеперішнього голову.

ЧИСЛО ПРОПАВШИХ ЛЮДИЙ В ПУЕБЛО ПОДАЮТЬ НА 127.

ПУЕБЛО, Колорадо, 9. червня. — Місцевий відаді Червоного Хреста видав нині спис пропавших осіб, котрих пошукують їх кривні. На лісті поміщено 127 осіб; видно, що перші втрати про число пропавших були досить переборщені.

Команда стейтвого війська, що силно удержувала порядок у навіженій повенно околиці, видала відозву до населення, в котрій заявляє, що військовий стан усувається та що місць влади обіймуть тепер заряд містом. Першим кроком міської влади було видане наказу проти наскарства (профітринг); сей приказ забороняє кому небудь числити за товари більше, як приказ повеню.

Під зарядом Армії Спасення (Салвейжінг Армії) повстав перший табір для потерпілих через повнів; в сім табірі находять приміщенне 20,000 людяй.

Др. Кортег, висланий сюди федеральною Службовою Здаровля, найшов в місті: 83 случай дифтерії, 14 случаїв шаркрятин, 2 случай тифу, 5 случаїв віспи та 10 случаїв „курчячої віспи“.

Стейтвий інженер уряду будови мостів обчисляє, що на відбудову знищених повенно мостів треба буде видати щонайменше 20 мільонів доларів.

СЛІДСТВО НАД ПРОМОВОЮ АДМІРАЛА СИМСА.

ВАШІНГТОН, 9. червня. — В конгресі внесено аж дві резолюції, постановляючі розведенне слідства над промовою американського адмірала Сімса на однім банкеті в Лондоні. Де він мав висказатися про американських Айршів як про осіб з правом голосування.

Одну резолюцію вінс в сенаті сенатор Гарисон. І сенат прийняв. Другу вінс конгресмен Райен, але палата послів над нею ще не радяла.

Секретар (міністер) війни Денбі, котрий вислав був телеграму до Сімса, домагаючися телеграфічного повідомлення, чи він говорив таку промову, як газети про нього доносили, не дстав ще ніякої відповіді; зате лондонські газети подають, що Сімс уже мав заявити представственим англійських газет, що він дивно висловився так, як газети подали, і що він обстав при своїх словах.

ЩЕ ОДИН КОРАБЕЛЬ ВДАРИВ ДО ЛЕДОВОЇ ГОРИ.

СТ. ДЖАН, Нова Фунляндія, 9. червня. — До сього порту приїхав англійський торговий парохід Сіпул, котрий у второк раню вдарив до ледової гору якнх 300 миль від берега.

Корабельні урядники кажуть, що як Сіпул був уже якнх 90 миль від берега, він дстав бездроту телеграму, що американський торговий парохід Чарлот ударив до ледової гору якнх 200 миль від берега Нової Фунляндії. Чарлот просив о поміч. Капітан Сіпула приписує, що Чарлот мусить бути силовий ушкодженний та що він може уже потапан; він висловив надію, що залога сього корабля буде врятована кораблями, нахолодяться в поблизу. Капітан каже, що веланчана мас ледових гір та густа мряка робить мореплаву коло побережя острова Нова Фунляндія дуже небезпечною.

Хоч Сіпул ударив був ледовою гору, він приїхав о власних силах.

З Галафакс, Нова Шкотія, доносить, що на поміч корабельні Чарлот поплив корабель Колумбія.

Американський корабель Чарлот, котрий належав до корабельної радн, а потім був відданий Кер Стімшлю Ко, має півчервя тисяч тні містои. Він плає з Грінвіч, Конектикат, до Лондону в Англії.

ДУМАВ, ЩО ВІД ПИСКА ПОДАТКУ НЕ ПЛАТИТЬСЯ.

Американський адмірал Сімс, котрий на однім банкеті в Лондоні, в Англії прирівняв американських Айршів до осіб, що мають право голосування, може не сподівався, що його промова найде відгук за океаном. Ледво відста про неї приїшла телеграфом до Америки, а вже однин сенатор, симпатизуючий з Айршами, пішов до секретаря (міністра) фльоти Денбі, пропонує йому донесенне про промову американського адмірала та зажадав виснення. Денбі зараз зателеграфував до Сімса, щоби сей оправдася за свої промови.

В звязку з сего промовою Сімса пригадують, що сей го ворівний адмірал уже раз мав клопіт через свою балакувність. Було се в 1910. році, коли Сімс був лише командантом одного панцирника, як він, у відповід на тоаст англійських моряків, відповів, що на случай війни Англія може числити на поміч зі сторони кожного доларя, кожного корабля, кожного чоловіка за океаном (себто в Америці). За ту промову узяв йому тодішній американський президент Тефт остру догану.

Тепер навть англійські газети не дуже то відовлені за промову Сімса. Ліберальна газета „Манчестер Гардіен“ називає сего промову вибухом Сімса та зрадою тайні.

ВЖЕ І ДІТИ РОЗБИЖАКАМИ.

Перед діточим змістом в Бронксі, ділячці Ню Йорку, ставала ціла громадка шкільних хлопців, з котрих два найстаріші були по 11 літ. Було їх усіх вісім, і становили вони тайну банду злодійську, з усіми злодійськими знадзнями, зі змовою, присягою, секретами, з присягою ліписти на кожного, що зрадить секрет. Збиралися вони в якісь буди на порожній лоті. Знаєси вони виходили на розбої. Їх спеціальністю були напади на дітши, що ходили до склепів за покупками для своїх родичів. Відбирали у них і покупки і гроші. Деколи відважувалися навть на більше „діло“: кидали каменюкою у виставову шибу, а потім рабували цукорки, гістичка, чоколаду, виложку на виставі. Коли банду заваляло і поставлено на суд, поліція могла навести проти них яких 25 нападів, підчас котрих вони зрабували понад сто доларів табу та готівки.

Кілька місяців тривала ся шапка, і члені її добре собі жили, поки вона синувала: ходили на румох образки, до театрів, безболови меча, і здали навть на Куні Айленді, де ні. Але шасть нарешті їм урвалося: одна шестигілля дівчина відкрила шиблу шапки. Вертала вона зі склепу, де купувала матери хліб та масло і маа при собі 4 долари та 66 центів готівки зачі. Ледви виїшла зі склепу, як перед нею стануло 6 хлопців, один з них узброєний у шось гейби ружинишю. „Житте або гроші“, — ричить провідник. Дівчина поглянула на напасника, і побачила, що він готю, як уже не стріляти, то хоч прикладом машуті її по голові.

Збоялася дівчина і пустила уже і закупки і гроші, і втекла з плачем домів. На другий день пізнала вона кількох напасників в школі. Після слідство, і застрашен поліцією хлопці призналися до всего. Деотрих Гайдамарк, одинач Запорозжій Петро розбили їх; ми не дамо себе також віддати за ніє і отримо на порох не тільки вашу банду, але й вас разом з вашою Україною“.

СПРАВА ТРОХ ПОКОЛІНЬ УБИЙНИЦЬ.

Пані Ева Катерина Кейбер, котрої сидят в квілеандській в'язниці, видаючи суду за убитте свого мужа Денієла Кейбера, котрого вона мала убити ножем в 1919. році в Лейквуді коло Квілеанду, при допомозі своєї матери та дочки, пробувала в середу докочити самоубийства; вона перекотала собі живичик в руці пілочкою до нігтя. Вязничка сторожкою найшла її лежачу без притомности. Лікар перевязав зара рану і заявив, що рана дуже поверховна, і рана була жита.

Пані Кейбер пробувала поповнити самоубийство зараж як лише довчалася, що поліція дістала уже чет обжалювання до суду проти неї; в тім акті говоривши мавши нимич, що пані Кейбер дава сьому мужеві, котрий ледві спараліжований, кілька разів даву арешнику, а коли се не пошлоко хорому, вона убила його, завадявши йому 24 рани ножем в плечі.

Дочка пані Кейбер перечить усему, що сказала її бабка. До Квілеанду доставлено мущину, котрий в дель злочину мав бути в домі Кейбер, а котрий м'ят мати щось спільного зі злочиним. Рівночасно арештовано одну жінчину, але поліція не каже, чому вона її арештувала ані як вона називється.

ПОВСТАННЯ НА УКРАЇНІ.

В північній частині української губернії організувалися два великі відділи повстанців оталяма Кучера і Верни-Дуба, в склад котрих входять кромі піхоти і кінниці також артилерія відділи машинної крієси.

Сі відділи захопили величезну дорозу Полтава-Харків-Київська і син захопили владу в Москові так званий Празький край, а кромі неого привалязі зносини з Катеринославщиною, де оперує Махно.

Большевицький лідер Стеклов пише в большевицьким органі „Взвєстия“, що через повстання над Донм і в Саратівській губернії держава збіжа до Москви перерваєся і большевицький столиці грозить страшний голод.

„Правда“ з 15. мая доносить, що управи саратовських земліниць страйкують. Саратовські повстанці вибрали собі военний совет з 5 осіб, на чолі котрих стоїть соціаліст-революціонер Штукаров.

Те саме число „Правди“ доносить про повстанне на Сибірі, де повстанці забрали 6 мільонів фунт збіжжа, призначеного для Москви.

ТРОЦЬКИЙ ЩЕ НЕ ТРАТИТЬ НАДІ.

ВІДЕНЬ, 14. мая. — Українська Пресова Служба повідомляє з Риги, столиці Латвії, що підчас військових парадів на „Червоній площі“ в Москві дня 1. мая с. р. Троцький виголосив промову до червоноармії, в котрій між іншим сказав: „Будьте терпеливі і майте вдержливість резолюційного духа, бо революція починається аж тепер. Вірніюмо Вас, що російський пролетаріят вже за рік святакуваті буде день 1. мая на площах Парижа і Лондону. Вільна торгова се тільки промишляний спосіб реорганізації совєтського апарату, котрий працює без плану“.

БОЛЬШЕВИКИ УБИВАЮТЬ УКРАЇНЦІВ.

ВІДЕНЬ, 14. мая. — Українська Пресова Служба повідомляє: в Тюрмі Кунєболаків большевишки розстріляли шістьох Українців, між ними двоох братів Марусиків і Васля Дорошенка, за те, що вони мовляв „сильно-жовті“. В Києві розстріляно начальника телеграфічного уряду „югозападних земліниць“ Габельського і його помічника 9 Жмеринці жертовно „революційного трибуналу“ впадо 21 Українців. В селі Ганаківцях київської губернії вбито тамошнього учителя, будучи то пропаганду за самостійністю України. В селі Кучеболаків біля Умані розстріляно фарматичний отмен в большевицького бронеполку 120 хат. Вєйх трих жорстокості докочано за одми день.

ПОШЕСТЬ ТИФУ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Львівська українська газета „Вперед“ приносить вістку, що у Східній Галичині, передівсь в повіті Сокаль, вибухнула пошищення тифу. В селі Яструбичах поплив хоронити 6 людяй. Дев'яні сїл зовсім вимерли. Подібні обставини панують в селах: Гоголів, Тишівці і Вітків. Пошестя поширилася на повіт Радехів. Нема майже ніякої лікарської помічі.

РАЙ НА УКРАЇНІ ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ДИКТАТУРОЮ.

ВІДЕНЬ, 14. мая. — Українська Пресова Служба повідомляє з Львова: Мимо частинного дозволу на вільну торговлю українські селяни також тепер не везуть своїх продуктів до міст і таму у всіх містах України панує дальше харчева криза.

Для поборення сеї кризи збільшено реквизиційні відділи, які забирають все, що найдуть у селянина. Якщо селянин має дві корови, большевики одну рекрутують, а другу полизашать на те, щоби селянин доставляв кожного місяця по 4 фунти масла до „казанцевського відділу“ „ревкому“; якщо селянин має 10 курок, мусить три віддати большевикам, а інші від 7 останніх має кожного першого передати тому самому відділу, по 10 пень від кожної курки. Селянин не сміє заріпати ні безрогої, ні корови, ні курки, ні вівці без окремого дозволу. Корд худобина згине, шикється протокол, що мусить бути затверджений „комітетом бідноти“. Се хазіянуванне большевицької адміністрації викликає величезне невдоволенне серед селян, зроджує великі повстання українських селян проти большевицьких окупантів, а внаслідок того всего є сумний факт, що поля яко більший часті не засіяні.

ЛЕНІН ЗАПОВІДАЄ, ЩО ВЖЕ БІЛЬШЕ НЕ БУДЕ ПРЕДСКАЗУВАТИ СВІТОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

РИГА, столиця Латвії, 9. червня. — Тутешній німецький дневник „Рітаге Рундшав“ (Риский Огляда) подає дослівно текст промови Миколаї Леніна, якої він замкнув недавній конгрес Російської Комуністичної Партії в Москві.

В тій промові Ленін сказав, що він ще не стратив надії на світову революцію, однак вже більше її не буде предсказувати.

Далі казав, що чужі держави покинуть вже війну проти Росії, бо мають у себе доволі трофів. Надія Росії тепер і на будуче, кінчив він, є лише в ілюзії господарській політиці, в її економічний відбудові.

АНГЛІЯ ПЕРЕЧИТЬ, НАЧЕБ ВОНА ПРИГOTOВЛЯЛА АНГЛІЙСЬКО-ФРАНЦУЗЬКИЙ СОЮЗ.

ЛОНДОН, 9. червня. — Остен Черберлей, правительственный представник в палаті громад, заявив на нинішньому засіданні палати, що британське правительство цілком не брало під розвагу англійсько-французького союзу.

Відповідь Англій на большевицьку ноту.

ЛОНДОН, 9. червня. — Лорд Корзон, британський міністер заграничних справ, вислав відповідь на ноту російського большевицького комісаря заграничних справ, Чічерна, котрий писав, що Англія є морально одвальною за се, що Японія підіпріє воєнну виправу проти правительства Далекосхідної (Сибірської) Республіки.

Лорд Корзон каже до Чічерна, що в той спосіб одна держава до другої не відноситься, аби одна одній робила докори без жадних підстав, додаючи, що про сю справу з ним не буде дискутувати.

АЙРІСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКА УМОВА.

ЛОНДОН, 9. червня. — Бритицьке правительство оголошило в „Білій Книзі“ тайну умову, яку зробили між айриські самостійники „шин-фейнери“ з московськими большевиками. Умова має дату 15. червня, 1920. В ній обі сторони прирідили собі взапну поміч.

СПРАВА „АЙРІСЬКИХ ОСЛІВ“.

ЛОНДОН, 9. червня. — Промова адмірала фльоти Злучених Держав Сімса, в якій він назвав айриських самостійників „шин-фейнери“ в Америці ослами, і занікнув ім, що мають руки плямлені кровю британських і американських жовнірів, наробила багато галасу.

Сюди приїхала вістка, що американський міністер воєнної фльоти, Денбі, вислав до Сімса каблетраму, в якій домагаться від нього виснення його промови.

Кореспондентам газет записав адмірал Сімс, що він ще не одержав каблетраму від міністра Денбі, але додав, що він стоїть при тім, що сказав і ані одного слова не відкачав.

БРИТАНЦІ УСУНУЛИ ПОЛКІВ Я ШЛЕСЬКОГО МІСТА РОЗЕНБЕРГ.

ОПЕЛЬН, Горішний Шлеск, 8. червня. — Батальон британських війск завів місто Розенберг, около 20 миль на північний схід від Опельна, недалеко польської границі.

Польські „повстанці“ заявили місто Розенберг підчас свого першого нападу на Горішний Шлеск.

ОПСТЕРК НАПЯТУ УНЕВАЖНИТИ ВИБІР ДЕ ВАЛЕРИ.

БЕЛФАСТ, Олстер (північна Ірляндія), 8. червня. — Є заходи, щоби уневажнити вибір Імона де Валери, провідника айриських республіканців, до олстерського (північно-айриського) союзу, з причини, що він є чужинцем (американським горожанном).

АЙРІСЬКІ САМОСТІЙНИКИ МАЮТЬ ЩЕ ОДИН СПОСІБ БОРОТЬБИ.

ЛОНДОН, 8. червня. — Ввєра ввєчером вибухнула в різніх сторонах Англії пошестя протинання телеграфічних і телефонічних дротів.

Поліція приписує сеї замах на комунікаційні засоби Англії айриським „шин-фейнерам“ (самостійникам).

В Гарлінгтоні кілька осіб переїхало автомобілем значний простір, розтинуючи по дорозі телеграфічні дроти. Вони розтали дріт в 42 місцях. Вчас розтинання кількох пильнувало сеї „роботи“ з револьверами в руках.

Таксамо протинано дроти в інших сторонах.

СОЮЗ ТОВАРИСТВ ДЛЯ ПДПІРАННЯ ЛІГ НАРОДІВ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 9. червня. — Нині закінчався тут мітинг Союзу Товариств для підпирання Ліги Народів, постанови, що слідуючий мітинг має бути в Парижі, столиці Швейцарії. На зборі були представники 20 країв.

ДАЛЕКО-СХІДНА РЕСПУБЛІКА НЕ УСТУПАЄ ПЕРЕД ВІСЬКОВИМ НАТІЗОМ.

ТОМО, столиця Японії, 8. червня. — Тутешня газета „Нічі Нічі Шінбун“ одержала депешу з Харбіна, яка сповіщає, що Далекосхідна Республіка (східної Сибірі) вислала ноту до японського правительства, в якій протестує проти того, що Японія підіпріє ворожі воєнні виправи проти нього; домагаться звороту озруж, яке забрано далекосхідній ніквісовій обороні, та заявляє, що виступить озружко проти війск, що наїхали на Владивосток.

